

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Політологія»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 081 Право ОПП Правознавство
Тип і назва освітньої програми	обов'язкова
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 14 год. форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри політології, історії і філософії <i>Контакти:</i> ауд. 458, навчальний корпус № 4 <i>e-mail:</i> serhii.prykhodko@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню навчальної дисципліни «Політологія» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Теорія держави і права»
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Програмні результати навчання	РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, толерантність, організація командної роботи, вміння проводити переговори та вирішувати конфлікти, вміння ставити та досягати поставлених цілей, управляти часом, цілеспрямованість, презентаційні навички, навички публічного виступу, ефективної комунікації, стресостійкість, креативність	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Засвоєння здобувачами вищої освіти знань з політології як науки про політичне життя суспільства, усвідомлення сутності соціального призначення та функцій політичної науки, її ролі і місця в системі наук та житті людини; формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) необхідних навичок політичної діяльності, наукового мислення у сфері політики, національної свідомості та інших елементів політичної культури; виховання політично грамотної особистості, яка здатна орієнтуватися в сучасних політичних явищах і подіях.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства. Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки. Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування. Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства. Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи. Тема 6. Політична культура та політичні ідеології. Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство. Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін; роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчий бал (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу із навчальної дисципліни для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і семінарських занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здійснюється в журналі

	обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету».
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Воронянський О. В., Зайончковський Ю. В., Романова С. С. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник. Харків: ХНУБА, 2021. 212 с.
2. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 348 с.
3. Політологія : навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, П. М. Гетьманчук, У. В. Ільницька, Р. Я. Пасічний, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 272 с.
4. Політологія : навч.-метод. посіб. (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 540 с.
5. Політологія : навч. посіб. (для студентів усіх форм навчання) / уклад. Л. М. Мельник, І. А. Дужа, І. М. Грек. Біла Церква : БНАУ, 2022. 494 с.
6. Шляхтун П. П. Політологія : історія та теорія : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

Допоміжні

1. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород : «Гельветика», 2020. 786 с.
2. Кириченко В. М. Політичні системи світу : кредитно-модульний курс. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 218 с.
3. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 172 с.
4. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
5. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2015. 815 с.
6. Приходько С. М., Ільченко А. М., Макарець С. В. Політична система України у контексті

багатокомпонентних класифікацій. *Політикус : наук. журн.* 2021. № 5. С. 65–70.

7. Приходько С. М., Ільченко А. М., Макарець С. В. Мережеві партії як нові політичні актори. *Політикус : наук. журн.* 2023. № 2. С. 50–54.

8. Приходько С. М., Макарець С. В. Інститут президенства в країнах Центральної та Східної Європи. *Гілея: наук. вісник.* 2020. Вип. 156. С. 339–342.

9. Сучасна політична лексика : енциклопедичний словник-довідник / І. Я. Вдовичин; за наук. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ – 2000», 2015. 396 с.

10. Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні : монографія /авт. колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 228 с.

11. Цурканова І. О. Політологія : конспект лекцій з дисципліни «Філософія та політологія» для студентів усіх спеціальностей : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 102 с.

12. Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.

13. Шляхтун П. П. Політологічний термінологічний словник. Київ : Київський університет, 2015. 543 с.

14. Mark Carl Rom, Masaki Hidaka, Rachel Bzostek Walker. Introduction to Political Science. Houston : Rice University ; Open Stax, 2022. 639 p.

15. Valérie Vézina. Political Ideologies and Worldviews: An Introduction. Kwantlen Polytechnic University, 2021. 254 p.

Інформаційні ресурси

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://surl.li/kwaxt>

2. Міжнародний центр перспективних досліджень URL: <http://surl.li/kwayn>

3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://surl.li/atuys>

4. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://surl.li/kwayd>

5. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://surl.li/kwayj>

6. Український центр політичного менеджменту. URL: <http://surl.li/kwaym>

Реквізити
затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії та філософії.
Протокол від 01.09. 2025 р. № 2.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняття	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми)	Екзамен	
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	6		2		8
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	6		2		8
Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування.	6		2		8
Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	6		2		8
Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	6	11	2		19
Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	6		2		8
Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	6		2		8
Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	-		11		2
Екзамен				20	20
Разом	42	22	16	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми)	Екзамен	
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	10		3		13
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	-		3		3
Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування.	10		3		13
Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	10		3		13

Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	-		3		3
Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	-		3		3
Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	-		3		3
Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	-		3		3
Контрольна робота		26			26
Екзамен				20	20
Разом	30	26	24	20	100

Шкала та критерії та оцінювання результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання опитування на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
6 10*	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, відповідь чітка і завершена, без помилок. Знає політологічну термінологію, відмінно володіє понятійним апаратом; вміє систематизувати, зіставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал.
5 8-9*	Здобувач вищої освіти на належному рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Має добрі знання програмного матеріалу, проте допускає у відповіді деякі неточності; відповідь чітка і практично завершена. Знає політологічну термінологію, володіє понятійним апаратом, вміє систематизувати, зіставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал.
4 6-7*	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Під час відповіді допускає помилки в знанні фактичного матеріалу, відповідь не чітка і спрощена. У процесі систематизації, зіставлення, аналізу політологічного матеріалу відчуває труднощі.
3 4-5*	Здобувач вищої освіти на низькому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, відтворює його фрагментарно. У процесі систематизації, зіставлення, аналізу політологічного матеріалу відчуває значні труднощі.
2 2-3*	Здобувач вищої освіти на незадовільному рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Під час відповіді демонструє елементарний рівень засвоєння навчального матеріалу, викладає його непослідовно і невпевнено, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст.

1	Здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу з проблем публічної політики; демонструє низький рівень знань з міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Відтворення навчального матеріалу здійснює з суттєвими помилками, не може глибоко і переконливо обґрунтувати власні думки.
0	відповідь відсутня або повністю неправильна.

*для здобувачів вищої освіти заочної форми

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання	
11	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 20 питань	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу.
10	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 19 питань	
9	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 18 питань	
8	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 17 питань	
7	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 15-16 питань	
6	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 13-14 питань	
5	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 11-12 питань	
4	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 9-10 питань	
3	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 7-8 питань	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Допускає помилки в знанні фактичного матеріалу.
	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 4-6 питань	
1	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 1-3 питань	Здобувач вищої освіти на низькому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики

		Європейського суду з прав людини. Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, відтворює його фрагментарно.
0	усі завдання виконано неправильно	

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
(в розрізі кожної теми)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 3*	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, без помилок.
2*	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє достатні засвоєні знання програмного матеріалу. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, без помилок.
1	Здобувач вищої освіти на задовільному рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє поверхневі знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки.
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані повністю неправильно.

**Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи
(заочна форма)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
22-26	Контрольна робота виконана на високому рівні, виявляє самостійність, творчість та оригінальність, глибоке розуміння питань, що розглядаються. Відповідь базується на аналізі фактів, даних та інформації з основних та додаткових джерел. Висунуті тези аргументовані. Застосовані ключові політологічні поняття, теорії та методи для аналізу політичної сфери суспільства. Застосовані порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять, явищ, процесів. Наведено альтернативні погляди на проблему. Висновки демонструють критичне мислення.

16-21	Контрольна робота виконана добре, виявляє знання теоретичного матеріалу, розуміння питань, що розглядаються. Відповідь базується на аналізі фактів, даних та інформації з основних та додаткових джерел. Зроблений належний аналіз різних точок зору на проблему і викладене власна позиція. Застосовані ключові політологічні поняття, теорії та методи для аналізу політичної сфери суспільства. Висунуті тези достатньо аргументовані. Висновки демонструють критичне мислення.
11-17	Контрольна робота виконана задовільно, в ході аналізу політичної сфери суспільства допущені незначні помилки при визначенні політологічних категорій, смислових зв'язків тощо, хоча загалом робота виявляє знання теоретичного матеріалу, розуміння проблеми, що розглядається. Зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему та викладена власна позиція, але вона не достатньо аргументована.
6-10	Контрольна робота виконана задовільно. Виявлено недостатнє розуміння проблем, що стосуються засад політичного розвитку суспільства; питання висвітлені частково. Зустрічаються неточності у викладі матеріалу, мають місце помилки при використанні категорійно-понятійного апарату політологічної науки. Аналіз різних точок зору на проблему, що базується на інформації з основних та додаткових джерел, аналіз політичних процесів та явищ занадто поверхневий. Висновки не достатньо аргументовані.
1-5	Контрольна робота виконана незадовільно. Виявлено недостатнє розуміння проблем, що стосуються засад політичного розвитку суспільства, питання не розкриті. Відсутній аналіз різних точок зору на проблему, що базується на інформації з основних та додаткових джерел. У роботі мають місце серйозні помилки при використанні категорійно-понятійного апарату політологічної науки, при аналізі політичних процесів та явищ. Контрольна робота містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Робота несамостійна.
0	Контрольна робота не виконана

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені
(містить три теоретичні питання)

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го і 2-го теоретичних питань	7	Продемонстроване вільне володіння визначеними програмою знаннями, уміннями та навичками; відповідь побудована на основі самостійного мислення; глибоке розуміння специфіки політичної сфери, особливостей її функціонування; ґрунтовне володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки, ключовими політологічними поняттями, теоріями та методами до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей; наявне вміння систематизувати знання, структурувати політичні процеси загалом та його окремі складові; розвинута здатність здійснювати професійний пошук, оброблення та аналіз інформації; вміння розв'язувати політологічні проблеми та задачі шляхом розуміння їх фундаментальних основ, здатність аргументовано відстоювати власну точку зору; відповідь чітка, логічна, послідовна і завершена.
	6	Виявлено належний рівень володіння визначеними програмою знаннями, уміннями та навичками; відповідь побудована на основі самостійного мислення; достатнє володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки, ключовими політологічними поняттями, теоріями та методами до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей; вміння розв'язувати політологічні проблеми та задачі шляхом розуміння

		їх фундаментальних основ, здатність аргументовано відстоювати власну точку зору. Проте помітні окремі несуттєві ускладнення із власним оцінюванням подій і явищ щодо теорії політики
	5	Знання, передбачені програмою, є достатніми, але здобувач вищої освіти має несуттєві прогалини при у процесі відповіді; наявне володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки та ключовими політологічними поняттями, теоріями та методами; у процесі розв'язання політологічних проблем та характеристиці базових особливостей реалізації влади у різних політичних системах присутні незначні помилки; самостійно, логічно і послідовно здійснюються узагальнення та робляться висновки; висловлюється власне ставлення, але в аргументації зустрічаються окремі неточності.
	4	Знання програмного матеріалу є достатнім, продемонстровано належне розуміння проблематики теорії політики. Здобувач вищої освіти загалом на належному рівні володіє категорійно-поняттєвим апаратом сучасної політичної науки. Застосовує ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей. Узагальнення та висновки здійснюються самостійно, логічно і послідовно. Проте у здобувача вищої освіти при відповіді мають місце окремі ускладнення; спостерігаються ускладнення у процесі аргументації власної точки зору.
	3	Виявлені загальні знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкриваються неповно, здобувач вищої освіти показує лише окремі знання і уміння; відповідь не дозволяє виявити сутність питання; при наведенні аргументів допускаються неточності і помилки; відповіді на уточнюючі та додаткові питання нечіткі; виявлено лише поверхневі знання з теорії політики, але припущено суттєвих помилок при їх відтворенні.
	2	Знання більшої частини програмного матеріалу мають частковий характер; здобувач вищої освіти поверхнево володіє базовим професійним категорійно-поняттєвим апаратом; наявні суттєві помилки при застосовуванні ключових політологічних понять, теорій та методів до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей. Вміння описувати, пояснювати й оцінювати базові особливості реалізації влади представлене у формі простої констатації фактів. Відповідь безсистемна, поверхнева.
	1	Знання щодо більшої частини програмного матеріалу фактично відсутні; поверхневе володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим апаратом; відсутнє розуміння особливостей реалізації влади; відповіді на питання безсистемні.
	0	Відсутні знання програмного матеріалу; відповідь на питання білета помилкова; відсутнє володіння необхідними для виконання завдання уміннями і навичками.
для 3-го теоретичного питання	6	Продемонстроване вільне володіння визначеними програмою знаннями, уміннями та навичками; відповідь побудована на основі самостійного мислення; глибоке розуміння специфіки політичної сфери, особливостей її функціонування; ґрунтовне володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки, ключовими політологічними поняттями, теоріями та методами до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей; наявне вміння систематизувати знання, структурувати політичні процеси загалом та його окремі складові; розвинута здатність здійснювати професійний пошук, оброблення та аналіз інформації; вміння

		розв'язувати політологічні проблеми та задачі шляхом розуміння їх фундаментальних основ, здатність аргументовано відстоювати власну точку зору; відповідь чітка, логічна, послідовна і завершена.
	5	Знання, передбачені програмою, є достатніми, але здобувач вищої освіти має несуттєві прогалини при у процесі відповіді; наявне володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки та ключовими політологічними поняттями, теоріями та методами; у процесі розв'язання політологічних проблем та характеристиці базових особливостей реалізації влади у різних політичних системах присутні незначні помилки; самостійно, логічно і послідовно здійснюються узагальнення та робляться висновки; висловлюється власне ставлення, але в аргументації зустрічаються окремі неточності.
	4	Знання програмного матеріалу є достатнім, продемонстровано належне розуміння проблематики теорії політики. Здобувач вищої освіти загалом на належному рівні володіє категорійно-поняттєвим апаратом сучасної політичної науки. Застосовує ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей. Узагальнення та висновки здійснюються самостійно, логічно і послідовно. Проте у здобувача вищої освіти при відповіді мають місце окремі ускладнення; спостерігаються ускладнення у процесі аргументації власної точки зору..
	3	Виявлені загальні знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкриваються неповно, здобувач вищої освіти показує лише окремі знання і уміння; відповідь не дозволяє виявити сутність питання; при наведенні аргументів допускаються неточності і помилки; відповіді на уточнюючі та додаткові питання нечіткі; виявлено лише поверхневі знання з теорії політики, але припущено суттєвих помилок при їх відтворенні.
	2	Знання більшої частини програмного матеріалу мають частковий характер; здобувач вищої освіти поверхнево володіє базовим професійним категорійно-поняттєвим апаратом; наявні суттєві помилки при застосовуванні ключових політологічних понять, теорій та методів до аналізу владно-політичних відносин політичних діячів, інститутів та ідей. Вміння описувати, пояснювати й оцінювати базові особливості реалізації влади представлене у формі простої констатації фактів. Відповідь безсистемна, поверхнева.
	1	Знання щодо більшої частини програмного матеріалу фактично відсутні; поверхневе володіння базовим професійним категорійно-поняттєвим апаратом; відсутнє розуміння особливостей реалізації влади; відповіді на питання безсистемні..
	0	Відсутні знання програмного матеріалу; відповідь на питання білета помилкова; відсутнє володіння необхідними для виконання завдання уміннями і навичками.